DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2021-11-99-38>

УДК 373.5.016:811.111

Костецька Г.В.

Дрогобицький ліцей Дрогобицької міської ради
Львівської області № 14

ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДУ ПРОЄКТІВ З ЗАЛУЧЕННЯМ ОНЛАЙН-ДОШКИ PADLET ДЛЯ УРОКУ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Анотація. У даній статті схарактеризовано особливості використання методу проєктів для уроку іноземної мови. Обґрунтовано доцільність методу проєктів для навчання учнів старших класів. Проаналізовано ефективність використання онлайн-дошки Padlet як інструменту проєктної діяльності під час підготовки до уроку іноземної мови. Зазначено функції віртуальної дошки, які сприяють реалізації навчального проєкту. Розглянуто етапи проєктної діяльності учнів старших класів з застосуванням віртуальної дошки Padlet на уроці іноземної мови. Запропоновано теми для проєктної діяльності учнів старших класів, котрі вивчають англійську мову як іноземну. Зазначено обмеження щодо використання методу проєктів.

Ключові слова: інформаційні технології, метод проєктів, онлайн-дошка, Padlet, учні старших класів.

Kostetska Halyna

Drohobych Lyceum № 14

THE APPLICATION OF THE PROJECT METHOD WITH THE USE OF ONLINE BOARD PADLET IN ENGLISH LESSONS

Summary. This article focuses on the peculiarities of using project-based learning in foreign language classes. The expediency of the project method for teaching senior pupils is justified. The project-based learning is useful to them as it: improves their knowledge on the subject; contributes to the improvement of the psychological climate in class; removes psychological barriers and improves the skills of group work. The effectiveness of using online board Padlet, as a tool for project work in foreign language classes, is shown. The functions of the virtual board, that could be applied to project-based learning, are mentioned. The article analyses four stages of project work during foreign language classes. At the initial stage, pupils are informed about the project topic, its aim, its significance for their self-awareness and self-determination, the project implementation tool and project evaluation criteria. They get to know which functions of Padlet could be used for their projects. The second stage includes creating the project development plan and assigning roles within each microgroup. At this stage, possible difficulties and ways to overcome them are discussed. At the third stage, pupils use a virtual board Padlet to implement their projects. Each student in the microgroup has to record audio and video from the computer screen. At the final stage, the project should be tested and it ends up with the project presentation among classmates. Pupils analyse their work and evaluate their classmates projects. It is suggested that the best projects are interdisciplinary and multi-faceted ones, according to students' dominant activities (research, informative, practice-oriented, role-play and directed). All projects are usually creative as the project implementation presuppose the use of pupils' creative skills. Restrictions on the use of the project method are indicated.

Keywords: information technologies, project-based learning, online board, Padlet, senior pupils.

Постановка проблеми. Сучасне інформаційне суспільство передбачає наявність цифрової грамотності в усіх учасників навчально-виховного процесу в закладах загальної середньої освіти: вчителів, учнів та їхніх батьків. Тому сьогодні важко уявити освітній процес у ЗЗСО, незалежно від їх типів та форм власності без залучення цифрових технологій. Це стало особливо затребуваним в умовах дистанційної форми навчання у зв'язку з погіршенням епідеміологічної ситуації з COVID-19.

Перед педагогами постала проблема пошуку ефективних інтерактивних технологій навчання з залученням ІКТ. Одним з них став метод проєктів. Адже, він дає можливість залучити якомога більше учнів до навчальної діяльності та дозволяє їм самостійно набувати нові та закріпити наявні знання при вирішенні практичних завдань. При цьому дана освітня технологія потребує інтеграції знань з різних областей.

Вивчення іноземної мови з давніх часів було пріоритетним напрямком в системі навчання школяра. Однак сьогодні особливо гостро відчувається запит на опанування іноземної мови в умовах глобалізації та цифровізації освітнього простору. Тим

паче, що спілкування іноземною мовою, як і інформаційно-цифрова компетентність, належить до ключових компетентностей НУШ [7; 11].

Актуальність даної розвідки зумовлена соціальним запитом суспільства на впровадження ІКТ в навчальну діяльність учнів та професійну діяльність педагогів. Водночас знання іноземної мови є тим ключем, котрий забезпечує входження учня та педагога в освітній інформаційний простір, що зумовлює пошук ефективних освітніх технологій для її навчання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Метод проєктів не є новим для педагогічної науки. З часів його появи у США на початку ХХ ст. він став об'єктом дослідження педагогічних розвідок. Його розробником вважається В. Г. Кіппатрік, котрий був учнем Дж. Дьюї, після публікації його есе «Метод Проєктів» у 1918 році [16; 14]. Можливість застосування даної освітньої технології до навчання різних предметів спричинила різноплановість її вивчення. Проте в даній публікації нас цікавить застосування методу проєктів на заняттях іноземної мови. Дослідженням цієї проблеми займалися такі зарубіжні вчені як: Дж. Таварес [15], Е. Кемалоглу [14], Я. Берігрен, К. Аллен [12]

та ін. Питання використання проектної діяльності для опанування другої іноземної мови розглянуто у збірниках праць під редакцією Г. Х. Бекетта та П. Їда [11] та А. Грас-Веласкес [13]. Використання методу проектів у українських ЗЗСО досліджували: А. Власенко [2], І. Олійник [8] та ін. У цьому ключі варто виділити працю Л. Бодько [1], котра розглянула доцільність використання методу проектів як засобу реалізації особистісно-орієнтованого навчання школярів та детально дослідила актуальність цієї технології, її типи, етапи роботи над проектом, оформлення проекту та його структуру. Впровадження проектних технологій у навчальну діяльність українських ЗВО вивчали: А. Куліченко [5], М. Ступак [9], С. Щербина [10] та ін.

Постановка завдання. Мета статті – проаналізувати ефективність методу проектів для навчання іноземної мови учнів старших класів в умовах дистанційного навчання. У відповідності до поставленої мети визначаються **завдання** розвідки:

- обґрунтувати доцільність методу проектів для навчання учнів старших класів;
- розглянути ефективність використання онлайн-дошки Padlet для уроку англійської мови.

Виклад основного матеріалу. Для забезпечення конкурентоспроможності майбутнього покоління навчальний процес, зокрема для учнів старших класів ЗЗСО, має включати елементами дослідницької діяльності та створювати передумови для прояву творчості. Дане завдання передбачає застосування відповідних педагогічних технологій, чільне місце серед яких посідає метод проектів. Завдяки гнучкій моделі організації навчального процесу дана педтехнологія орієнтована на творчу самореалізацію особистості учня, розвитку його інтелектуальних можливостей та творчих здібностей у процесі створення нового продукту під контролем вчителя. Метод проектів підходить краще для учнів старших класів ніж для учнів молодшого та середнього шкільного віку, з огляду на їх вікові особливості, зокрема схильність до самоактуалізації (проявлення виявлення, розвитку та реалізації своїх потенційних здібностей, можливостей, талантів) та самовираження, тим самим вони більш схильні до дослідницької та самостійної діяльності. Власне метод проектів дозволяє реалізувати «диференційований, індивідуально-творчий та активно-дієвий підходи у навчанні» [6, с. 119]. Він стимулює пізнавальну діяльність учнів та створює ситуацію для розвитку їх творчої активності. Тому навчальний проект включає сукупність дослідницьких, проблемно-пошукових та творчих методів, спрямованих на самостійне досягнення учнями задуманого результату, отримання продукту та його презентацію. Відповідно виокремлюють різні типи проектів за видом діяльності учнів: дослідницький, інформаційний, практико-орієнтований, рольовий та спрямовуваний [4, с. 82]. За характером контактів учасників шкільний навчальний проект може бути внутрішньокласним або ж внутрішньошкільним. Проте внутрішньокласний проект може перетворитися у внутрішньошкільний.

Окрім того, проект змінює обов'язки вчителя, котрий виступає у ролі консультанта, а інколи

й учасника проекту, реалізуючи принцип особистісно-орієнтованого підходу до навчання.

Метод проектів є одним із засобів активізації самостійної діяльності учнів на уроках іноземної мови, «перетворюючи іноземну мову на засіб самовираження та комунікації» [3, с. 19]. Застосування даної освітньої технології дає можливість учням старших класів використовувати іноземну мову в ситуаціях повсякденного життя, що сприяє кращому засвоєнню та закріпленню навчального матеріалу.

Інтерактивне навчання з залученням інформаційних технологій робить процес навчання більш цікавим та творчим. Необхідність презентації наочного матеріалу в умовах дистанційного навчання зумовила пошук зручної для учнів інтерактивної віртуальної дошки (Jamboard, Miro, Twiddla, Zitboard, дошка у відео-конференції Zoom та ін.). У ході практичної діяльності з учнями встановлено, що доцільність використання тієї чи іншої онлайн-дошки залежить від цілей та етапів уроку, а також застосованих освітніх технологій. Зазвичай онлайн-дошки на уроці іноземної мови використовують для пояснення нової інформації, зокрема для презентації нової лексики та пояснення граматичних категорій. Для закріплення пройденого матеріалу та виконання проектної роботи підходить віртуальна дошка Padlet. Тим паче, що виконання проекту лише у вигляді презентації сучасним учням не здається цікавим і відповідно не є ефективним засобом представлення інформації. Завдяки своїм функціям онлайн-дошка Padlet є ефективним інструментом реалізації освітніх проектів. Фактично це – віртуальна стіна, що дозволяє додавати різний контент: документи різного формату, створювати малюнок, робити фото і додати їх, створювати і додавати аудіо-файли в режимі онлайн, записувати відео з екрану, прикріплювати гіперпосилання тощо. Тобто дана віртуальна дошка є «самодостатньою» і забезпечує прямий перехід на YouTube та пошукову систему Google. Даний віртуальний ресурс також надає учителю можливість бути безпосереднім учасником проекту, якщо він має доступ до онлайн-дошки, зокрема може ставити відповідей або ж залишати коментарі.

Реалізація проекту сприяє: удосконаленню комунікативних навичок учнів, навичок їх іншомовного монологічного мовлення; активізації вивченого лексико-граматичного матеріалу. Слід зазначити, що учні можуть зіткнулися з певними труднощами: необхідністю використання значної кількості додаткової лексики крім виокремленого лексичного мінімуму, важкістю порівнювати матеріал із кількох джерел та обирати відповідний до заданої теми. Виконання проекту окрім поглиблення знань з предмету, сприяє покращенню психологічного клімату в класі та порозумінню між учнями, знімає певні психологічні бар'єри, удосконаленню навичок групової взаємодії та розвитку критичного мислення.

Особливу практичну значущість мають міжпредметні навчальні проекти, котрі є водночас дослідницькими, інформаційними, практико-орієнтованими, рольовими та спрямовуваними. Безумовно, будь-який навчальний проект є творчим, бо передбачає залучення творчого потенціалу учнів.

Використання методу проєктів на уроках з іноземної мови включає врахування специфіки навчальної дисципліни. Адже, реалізація навчального проєкту на уроці іноземної мови передбачає зосередження перш за все на комунікативній діяльності учнів і використання ними активного лексичного та граматичного мінімуму. Пропонуємо наступні теми для проєктної діяльності учнів старших класів, котрі вивчають англійську мову як іноземну: «Моє майбутнє. Вибір професії»/«Технології майбутнього» з використанням часової форми Future Simple та конструкції 'be going to', «Подорож у минуле» з використанням часової форми Past Simple, ступенями порівняння прикметника, означеного та неозначеного артикля, «Світові тенденції в екополітиці» з використанням часової форми Present Perfect і підрядних речень реальної та нереальної умови.

Виконання навчального проєкту учнями старших класів для уроку іноземної мови з застосуванням онлайн-дошки Padlet передбачає поділ їх навчально-пізнавальної діяльності на декілька етапів:

– 1 етап (підготовчий) На цьому етапі учням повідомляється тема навчального проєкту, мета його виконання, його значення для їхнього саморозвитку та самовизначення, критерії його оцінювання (коректне використання заданого лексичного та граматичного мінімуму, «рівень творчості, оригінальності матеріального втілення, повнота представлення роботи», активність кожного учасника проєкту, естетичне оформлення результатів проєкту). Кожний критерій має оцінюватися відповідно до обраної учителем шкали. Учні ознайомлюються з інструментом реалізації проєктної діяльності, у даному випадку це є віртуальна дошка Padlet. На підготовчому етапі також варто розподілили учнів на мікрогрупи (3-4 учні).

– 2 етап (організаційний) передбачає розробку учнями плану проєкту та розподіл ролей у межах кожної мікрогрупи. На цьому етапі обговорюються можливі труднощі і шляхи їх подолання;

– 3 етап – безпосереднє втілення учнями проєкту, що включає використання віртуальної до-

шки Padlet як інструменту реалізації проєкту та оформлення документації. На даному етапі учні ознайомлюються на практиці з функціями дошки Padlet. Кожний учень з мікрогрупи повинен обов'язково записати аудіо та відео з екрану віртуальної дошки, що дає можливість забезпечити рівномірність розподілу обов'язків при виконанні проєкту.

– 4 етап (заключний) передбачає коригування та випробування проєкту. Цей етап включає презентацією учнями проєкту перед однокласниками. Учні мають змогу проаналізувати виконану ними роботу і встановити чи досягли вони поставленої мети. Вони можуть як самостійно, так і з допомогою вчителя оцінювали проєкт за заданими на першому етапі критеріями.

Проектна діяльність учнів сприяє покращенню рівня їх практичного володіння іноземною мовою, тим самим підвищуючи їх мотивацію до навчання, реалізації їх творчого потенціалу, дозволяючи виступити їм у ролі творців-організаторів власної навчальної діяльності, удосконаленню їх цифрових навичок та розширила їх загальний кругозір.

Незважаючи на ефективність даної освітньої технології, вона не може застосовуватись на регулярній основі, враховуючи часозатратність її реалізації. Оскільки реалізація проєкту передбачає затрату значної кількості часу на його виконання під час позаурочної діяльності учнів та представлення його на уроці, тому проєкти краще застосовувати на завершення тематичного модуля. Метод проєктів може бути доповнючою освітньою технологією і дає позитивні результати в поєднанні з іншими технологіями.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Отже, метод проєктів сприяє підвищенню мотивації учнів старших класів удосконалювати їх іншомовну компетенцію. Підтверджено ефективність застосування віртуальної дошки Padlet як інструменту проєктної діяльності учнів старших класів для уроку іноземної мови. Перспективним вбачається дослідження ефективності застосування методу проєктів при проведенні інтегрованих уроків.

Список літератури:

1. Бодько Л. Метод проєктів як засіб реалізації особистісно орієнтованого навчання. *Початкова школа*. 2013. № 10. С. 1–4.
2. Власенко А. Проєктна діяльність на уроках іноземної мови у початковій школі як педагогічна проблема. *Наукові записки [Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка]. Сер. : Педагогічні науки*. 2013. Вип. 121(1). С. 247–251. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nz_p_2013_121\(1\)_59](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nz_p_2013_121(1)_59)
3. Волошанська І.В. Зміст та специфіка застосування методу проєктів при вивченні іноземної мови. *Молодий вчений*. 2018. № 3.1 (55.1). С. 19–23.
4. Вороненко Т.І. Класифікація навчальних проєктів. *Проблеми сучасного підручника*. Випуск 17. Київ : Педагогічна думка, 2016. С. 76–91.
5. Куліченко А.К. Проєктне навчання як вид самостійної роботи на заняттях з іноземної мови в медичному університеті. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2014. Вип. 37. С. 492–498. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pfto_2014_37_67
6. Науменко У.В. Інноваційні методи навчання англійської мови у вищій школі в умовах модернізації. *Молодий вчений*. 2018. № 3.1 (55.1). С. 118–122. URL: <http://molodyvchenny.in.ua/files/journal/2018/3.1/29.pdf>
7. Нова Українська Школа. Концептуальні Засади Реформування Середньої Школи. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
8. Олійник І. Використання методів проєктів на уроках англійської мови як один із шляхів формування комунікативної компетентності учня. URL: <http://www.nmc.od.ua/wp-content/uploads/2013/10/Oliynik.pdf>
9. Ступак М. Використання проєктних технологій як ефективного методу вивчення іноземної мови. URL: http://www.chtei-knteu.cv.ua/herald/content/download/archive/2011/v1/NV-2011-V1_65.pdf
10. Щербина С. Застосування проєктного методу у викладанні іноземної мови у вищому навчальному закладі. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/bitstream/123456789/3810/3/Zastosuvannia%20proektnoho%20metodu-VNZ.pdf>

11. Beckett Gulbahar H., Iida Paul. Project-Based Second and Foreign Language Education: Past, Present, and Future. IAP, 2006. 305 p.
12. Berggren Jan, Allen Christopher. The assessment of digital project work in the EFL classroom. URL: <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED578258.pdf>
13. Gras-Velazquez Adrian. Project-Based Learning in Second Language Acquisition: Building Communities of Practice in Higher Education. Routledge, 2019. 286 p.
14. Kemaloglu Elif. Project-Based Foreign Language Learning: Theory and Research. 2010. 136 p.
15. Tavares Juliana Franco. Project-Based Learning Applied to the Language Classroom. Simplissimo Livros Ltda, 2018. 223 p.
16. Wurdinger Scott D. The Power of Project-Based Learning: Helping Students Develop Important Life Skills. Rowman & Littlefield, 2016. 134 p.

References:

1. Bodko L. (2013) Metod proektiv yak zasib realizatsii osobystisno oriietovanoho navchannia [The project method as a means of implementing personality oriented learning]. *Pochatkova shkola*, no. 10, pp. 1–4.
2. Vlasenko A. (2013) Proektna diialnist na urokakh inozemnoi movy u pochatkovii shkoli yak pedahohichna problema [Project activity at foreign language classes in primary school as a pedagogical problem]. *Naukovi zapysky [Kirovohradskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu imeni Volodymyra Vynnychenka]*. Ser.: Pedahohichni nauky, no. 121(1), pp. 247–251. Available at: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nz_p_2013_121\(1\)_59](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nz_p_2013_121(1)_59)
3. Voloshanska I.V. (2018) Zmist ta spetsyfika zastosuvannia metodu proektiv pry vyvchenni inozemnoi movy [Contents and specificity of project method in studying foreign languages]. *Molodyi vchenyi*, no. 3.1 (55.1), pp. 19–23.
4. Voronenko T.I. (2016) Klasyfikatsiia navchalnykh proektiv [Classification of educational projects]. *Problemy suchasnoho pidruchnyka*, issue 17. Kyiv: Pedahohichna dumka, pp. 76–91.
5. Kulichenko A.K. (2014) Proektni navchannia yak vyd samostiinoi roboty na zaniattiakh z inozemnoi movy v medychnomu universyteti [Project-based learning as a kind of independent work during foreign language lessons at the medical university]. *Pedahohika formuvannia tvorchoi osobystosti u vyshchii i zahalnoosvitnii shkolakh*, issue 37, pp. 492–498. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pfto_2014_37_67
6. Naumenko U.V. (2018) Innovatsiini metody navchannia anhliiskoi movy u vyshchii shkoli v umovakh modernizatsii [Innovative methods of english language teaching in higher school in conditions of modernization]. *Molodyi vchenyi*, no. 3.1 (55.1), pp. 118–122. Available at: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2018/3.1/29.pdf>
7. Nova Ukrainska Shkola. Kontseptualni Zasady Reformuvannia Serednoi Shkoly [New Ukrainian School. Conceptual Principles of Secondary School Reform]. Available at: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
8. Oliinyk I. Vykorystannia metodiv proektiv na urokakh anhliiskoi movy yak odyin iz shliakhiv formuvannia komunikativnoi kompetentnosti uchnia [The use of the project method at English classes as one of the ways to form the students' communicative competence]. Available at: <http://www.nmc.od.ua/wp-content/uploads/2013/10/Oliynyk.pdf>
9. Stupak M. Vykorystannia proektnykh tekhnolohii yak efektyvnoho metodu vyvchennia inozemnoi movy [The use of project technologies as an effective method of foreign language learning]. Available at: http://www.chtei-knteu.cv.ua/herald/content/download/archive/2011/v1/NV-2011-V1_65.pdf
10. Shcherbyna S. Zastosuvannia proektnoho metodu u vykladanni inozemnoi movy u vyshchomu navchalnomu zakladi [The use of the project method in teaching foreign languages in a higher education institution]. Available at: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/bitstream/123456789/3810/3/Zastosuvannia%20proektnoho%20metodu-VNZ.pdf>
11. Beckett Gulbahar H., Iida Paul (2006) Project-Based Second and Foreign Language Education: Past, Present, and Future. IAP, 305 p.
12. Berggren Jan, Allen Christopher. The assessment of digital project work in the EFL classroom. Available at: <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED578258.pdf>
13. Gras-Velazquez Adrian (2019) Project-Based Learning in Second Language Acquisition: Building Communities of Practice in Higher Education. Routledge, 286 p.
14. Kemaloglu Elif (2010) Project-Based Foreign Language Learning: Theory and Research, 136 p.
15. Tavares Juliana Franco (2018) Project-Based Learning Applied to the Language Classroom. Simplissimo Livros Ltda, 223 p.
16. Wurdinger Scott D. (2016) The Power of Project-Based Learning: Helping Students Develop Important Life Skills. Rowman & Littlefield, 134 p.